

До відновлення об'єктів культури ОВА активно залучає міжнародних благодійників

На Чернігівщині від початку повномасштабної війни зазнали руйнувань чи пошкоджень понад 130 об'єктів культури, дев'ять з яких – обласного підпорядкування.

З-поміж останніх найбільше постраждали Обласна універсальна наукова бібліотека імені Софії та Олександра Русових, Чернігівська бібліотека для юнацтва, Чернігівський фаховий музичний коледж імені Л. Ревуцького (корпус № 2) та Обласний академічний український музично-драматичний театр імені Т. Шевченка.

Саме про відновлення цих чотирьох закладів йшлося на брифінгу в медіацентрі обласної військової адміністрації.

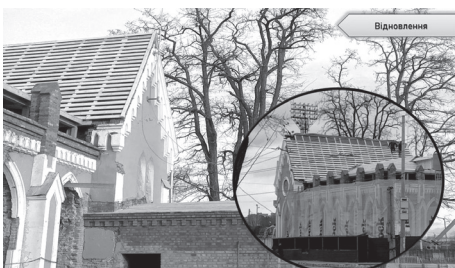
«Оскільки державний та обласний бюджети спрямовані на безпеку та оборону, а також на відновлення критичної та соціальної інфраструктури, об'єкти культурної сфери відновлюються здебільшого коштом благодійників», наголосила директорка Департаменту культури і туризму, національностей та релігій Людмила Замай.

Роботи у закладах обласного підпорядкування проводяться за підтримки Світового фонду пам'яток, Українського Аграрного Холдингу, Міжнародного фонду «Партнерство за сильну Україну», Французького агентства міжнародної технічної експертизи Expertise France, Центру допомоги мистецтву України (Німеччина), представництва Данської ради у справах біженців в Україні та інших донорів.

Вже завершено відновлення навчального корпусу № 2 коледжу імені Л. Ревуцького. Будівля буда пошкоджена внаслідок ракетної атаки центру Чернігова 19 серпня минулого року. Для її відновлення, за сприяння ОВА, було залучено представництво Данської ради у справах біженців в Україні, яке виділило на поточний ремонт понад пів мільйона гривень. Відтак замінено 36 пошкоджених вікон та вхідні двері.

Обласна бібліотека ім. Русових розташована у будівлі колишнього Дворянського та селянського поземельного банку. Це пам'ятка історії та архітектури. Вона була пошкоджена 30 березня 2022 року внаслідок бомбардування міста. Того ж року з бюджету області виділено 366,5 тис. грн на ремонт покрівлі бібліотеки та 362,2 тис. грн – на заміну 12 вікон. З подальшим ремонтом допоміг Український аграрний холдинг. Коштом благодійника – а це понад вісім мільйонів гривень – відновлено пошкоджену частину даху, встановлено 6 вікон та двері для аварійного виходу. Роботи такого масштабу тут проведені вперше за часи незалежності. Втім, це не фініш: коштом обласного бюджету – більш ніж 600 тисяч гривень – торік виготовлено науково-проектну документацію для реставрації згаданого об'єкта. Вартість проекту, куди входить реставрація фасаду, фундаменту, мереж електро-, тепло-, водопостачання та водовідведення, систем пожежної сигналізації, – 48 мільйонів гривень з розподілом на черги. Департамент культури спільно з комунальним закладом працює над залученням благодійних коштів для його реалізації.

У 2022 році вдалося вберегти від повної руйнації пам'ятку архітектури XIX ст. – Музей українських старожитностей Тарновського, відкритий у 1902 році (до слова, перший на теренах російської імперії). Тут з 1978 року розміщувалася бібліотека для юнацтва. Об'єкт, що вцілів за часів Другої світової війни, був майже повністю зруйнований 11 березня 2022-го внаслідок авіаційного бомбардування Чернігова (на фото).

Без благодійної допомоги не обійшлося – відгукнувся Світовий фонд пам'яток. Між організацією, що займається збереженням пам'яток історичної архітектури та культурної спадщини в усьому світі, та Чернігівською ОВА підписано два Меморандуми про взаєморозуміння. У межах першого проведені роботи щодо захисту будівлі від руйнації з бюджетом близько 35 тисяч доларів. Другий Меморандум (а це вже 192 тисячі доларів) передбачає стабілізацію автентичних елементів споруди, відновлення зовнішніх трималних стін та нового постійного даху.

«На жаль, через об'єктивні обставини проект не вдалося реалізувати вчасно. Але роботи тривають. Сподіваємося, що їх вдасться виконати в повному обсязі. Після завершення пам'ятка почне слугувати і для громади міста, і для всієї області не лише як символ відродження, а й як об'єкт, що реалізує тяглість культурного життя. Ми також розглядаємо інші об'єкти в Чернігівській області як потенційні проекти для грантової підтримки. Тут дуже сподіваємося на продовження співпраці з облдержадміністрацією», – сказала спеціалістка з кризових питань спадщини в Україні Світового фонду пам'яток Катерина Гончарова, долучившись онлайн.

Як запевнив представник підрядника ТОВ «КДК Інжиніринг» Олександр Кучеров, будівлю повністю стабілізовано: «зашиті» всі тріщини, підсилені всі конструкції, цегляні стіни відтворені в автентичній формі. Наразі тривають роботи з влаштування покрівлі – залишився лише фінальний монтаж металевого накриття, що буде зроблено за сприятливих погодних умов.

Ще одна пам'ятка архітектури, яка опинилася під ракетним ударом ворога, – театр імені Т. Шевченка. За сприяння ОВА для відновлення будівлі залучено Міжнародний фонд «Партнерство за сильну Україну», Французьке агентство міжнародної технічної експертизи Expertise France та Центр допомоги мистецтву України (Німеччина).

«Ми взяли на себе весь периметр вікон і

дверей (182 вікна, 25 вхідних та 85 внутрішніх дверей – Ред.). На сьогодні роботи фактично завершені. Зараз плануємо діяльність Фонду на 2024 рік, зокрема вивчаємо можливість долучитися до розроблення проектно-кошторисної документації на відновлення будівлі: не консервації, а вже реставрації», зазначив регіональний координатор Міжнародного фонду «Партнерство за сильну Україну» у Чернігівській області Валерій Воробей.

Кошти на протиаварійні невідкладні консерваційні роботи, які мають закінчитися орієнтовно у березні, надало Французьке агентство міжнародної технічної експертизи Expertise France.

«Уже зараз розпочалися роботи, що забезпечать будівлю від подальшого руйнування, зокрема врятують центральну залу. Сподіваємося, що дане покриття зможе слугувати до побудови нового даху. Фактично роботи, що зараз виконуються, одна з перших активностей Expertise France, яку програма «Майдан» реалізовує у Чернігівській області. Однозначно – не остання. Передбачаємо й інші проекти, в тому числі з відновлення та підтримки громад. Дуже важливо робити це у синергії, як зараз з Чернігівською ОВА та драматичним театром», – розповіла координаторка програми «Майдан Україна» Софія Олійник.

Представник головного підрядника ТОВ «КДК Інжиніринг» Олександр Кучеров додав, що триває демонтаж уламків на даху, вентиляційних систем, похилих цегляних стін та перегородок, зняття згорілого шару утеплювача. Описля – монтаж каркаса для утеплення та безпосередньо самого накриття.

Цей же підрядник виконує протиаварійні роботи всередині приміщення театру, профінансовані у розмірі 50 тисяч євро німецьким благодійним фондом «Центром допомоги мистецтву України» («Ukraine Art Aid Centre»). Відремонтовані вхідні дубові двері, змонтовані прохідні галереї, невдовзі почнуться відновлення стелі у глядацькій залі.

Результати зробленого в театрі та на інших об'єктах присмодно вразили члена керівної команди німецького благодійного фонду «Ukraine Art Aid Centre» Йоганнеса Натана. Він висловив сподівання, що допомога Україні у сфері культури продовжиться.

Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю Чернігівської обласної військової адміністрації

Філармонійний центр «Український вертеп» Академічного народного хору

Академічний народний хор під орудою заслуженого діяча мистецтв України Володимира Коцура 5 січня продемонстрував численним глядачам центру, чим є український вертеп. Програма захопила публіку яскравістю та різноманітністю.

Український вертеп – дуже самобутнє явище у світовій культурі. Він є не тільки релігійним, обрядовим, а й, здебільшого, народним театралізованим дійством. Народні пісні, колядки, танці, жартівливі сценки різдвяно-новорічної традиції знайшли відображення у програмі.

Твори програми відображають й особливості відзначення зимових свят на Чернігівщині. Колядки в обробці Володимира Коцура «Тихая ніч», «Во Віфлеємі зоря сяє», «Ой, там, за горою», а також «Господарський двір», «Ой, чи є, чи нема» в обробці Григорія Верьовки, українські народні пісні, оброблені Володимиром Коцуром, Олександром Стадником, Анатолієм Пашкевичем, вокально-хореографічні композиції створили єдину картину українського вертепу.

«Від серця до серця»

Традиційний святковий концерт до дня Тетяни зібрав глядачів у філармонійному центрі 12 січня. Вперше цей день відзначається за новим календарем церковних свят.

Тетяна Олійник, артистка філармонійного центру і режисерка святкового концерту, підкреслює, що відзначення дня Тетяни символізує мужність і твердість характеру, проявлені святою мученицею Тетяною. Це також нагадує про хоробрість, жертовність і героїзм наших воїнів.

Концертна програма «Від серця до серця» наповнена радістю і теплом. Свято мистецтва глядачам подарували Академічний народний хор; солісти центру – заслужений артист України Сергій Сулімовський, Марина Маккей, Марина Коваленко, Яна Сидоренко, Світлана Примак, Наталія Липницька, Катерина Іващенко-Василяко, Ілля Латиш, Богдан Тонкошкурій; артисти Театру танцю «Екватор» – Катерина Велика (хореограф), Тетяна Герус, Світлана Києвицька, Світлана Кугук-Головач, Ольга Кузьменко, Іван Гладков, Артем Коптель.

Прес-центр Чернігівського обласного філармонійного центру фестивалів та концертних програм

Повідомляє Служба безпеки України

СБУ повідомила про підозру трьом колаборантам з Луганщини, які добровільно перейшли на бік ворога

Служба безпеки України збрала докази злочинної діяльності трьох жителів Луганщини, які добровільно перейшли на бік ворога.

Встановлено, що один з колаборантів, мешканець м. Луганська, прийняв пропозицію окупаційної влади та був призначений на посаду начальника групи швидкого реагування військової комендатури т. зв. «ЛНР».

Перебуваючи на «посаді», зрадник надавав допомогу окупаційним структурам у виявленні проукраїнськи налаштованого населення та виконував інші вказівки загарбників.

Інші двоє зловмисників добровільно зайняли посади керівників відділів у незаконних правоохоронних органах «министерства внутрішніх дел російской федерации», створених окупаційною владою.

На «посадах» колаборанти займалися організацією оперативної-профілактичних заходів за стандартами держави-агресора, а також вико-

нували різні завдання в інтересах окупаційної влади.

На підставі зібраних доказів слідчі СБУ заочно повідомили ворожим поплічниками про підозри за ч. 7 ст. 111-1 (добровільне зайняття громадянином України посади в незаконних судових або правоохоронних органах, створених на тимчасово окупованій території) Кримінального кодексу України.

Ім загрожує від дванадцяти до п'ятнадцяти років позбавлення волі.

Наразі колаборанти перебувають на тимчасово окупованій території Сходу України.

Співробітники Служби безпеки здійснюють комплексні заходи для притягнення їх до відповідальності.

Розслідування злочинної діяльності колаборантів проводять співробітники СБУ у Чернігівській області за процесуального керівництва Чернігівської обласної прокуратури.

СБУ повідомила про заочну підозру митрополиту УПЦ (МП), який благословив «приєднання» Луганська до РФ

Служба безпеки збрала доказову базу на підсанкційного митрополита Луганської єпархії УПЦ (МП) Василя Поворознюка, який співпрацює з російськими загарбниками у тимчасово захопленому місті.

За даними слідства, у вересні 2022 року клірик прибув до кремля для участі у церемонії так званого «приєднання» тимчасово окупованих регіонів України до складу РФ.

Там він підтримував агресивну війну росії проти нашої держави та захоплення частини української території, у тому числі Луганщини.

У травні того ж року Поворознюк був на засіданні «круглого столу», який проводили у Луганську під керівництвом гауляйтера Пасічника.

Тоді під камери російських телеканалів Поворознюк спільно з радником Кадірова виступили за прийняття так званої «резольо-

ції», в якій поширювали фейки про українських воїнів та ситуацію на фронті.

Крім того, у ході численних інтерв'ю для кремлівських пропагандистів фігурант героїзував російських окупантів та закликав до продовження війни проти України.

На підставі зібраних доказів слідчі Служби безпеки повідомили Поворознюку про підозру за ч. 1 ст. 111-2 Кримінального кодексу України (пособництво державі-агресору).

Раніше за поданням СБУ РНБО України застосувала до нього санкції.

Оскільки клірик переховується від правосуддя на тимчасово окупованій території Луганщини, тривають комплексні заходи для притягнення його до відповідальності.

Розслідування проводили співробітники СБУ в Чернігівській області за процесуального керівництва обласної прокуратури.